

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

65. An iudex laicus possit punire Clericum assassinum notorium? Idem est
dicendum de Clerico incorrigibili, aut sodomita notorio? Ex p. 1. tr. 2. res.
52. aliàs 51.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

iterum, Clericos in quocunque Ordine constitutos; & ratio est clara, nam privilegium fori, in criminalibus etiam, vt est à iure diuino; ita gaudent Clerici in Sacris constituti, ac Clerici in minoribus vt probat Suarez contra Regem Angliæ lib. 4. cap. 10. per totum. ergo sicut iudex laicus ex consuetudine non potest in criminalibus cognoscere Clericos in Sactis, ita etiam non potest cognoscere Clericos in minoribus.

Vnde idem Suarez loco cit. cap. 26. num. 16. licet asserat in Hispania Clericos minores non gaudere exemptione gabellarum ex consuetudine; tamen addit, vt hoc licitum sit, oportet vt conferat talem consuetudinem esse à Pontifice approbatam, alioquin illam reprobat: vnde si sola consuetudo, sine approbatione Summi Pontificis, non valet contra Clericos; quoad exemptionem gabellarum, quanto magis non valebit contra Pereiram quoad privilegium fori in criminalibus, vnde in cap. Clerici, de iudiciis dicitur; cum Canones generaliter tradant, vt de omni crimine Clericus debeat coram Ecclesiastico iudice conueniri, non debet in hac parte Canonibus ex aliqua consuetudine præiudicium generari & in cap. cum terra, de electione, damnatur quaedam consuetudo, quia in grauamen & perniciem Ecclesiasticæ libertatis reuocabatur; & idem docet cap. ad nostram, & cap. cum inter, de consuet. vt notat glossa vltima in dicto cap. Clerici, de iudiciis. Vide etiam Authen. Cassa. C. de sacrosanct. Eccles. & ideo Honorius I I I, in cap. nonerit; de sentent. excommunic. excommunicat omnes, qui consuetudines introductas contra Ecclesiasticam libertatem seruari fecerint; & ita tenent DD. quos citauit in part. 1. tract. 2. resol. 4. quibus nunc addo Vigianium de immunit. Eccles. disp. 2. conclus. 4. & Antonium Bonium in respons. pro cens. Pauli V. part. 5. ad argum. 11. fol. 79. vbi sic ait. (In questa materia d'immunita Ecclesiastica i sacri Canoni hanno reprobata ogni contraria consuetudine, come il Lateranense alla sess. 10. & tutti i sommi Ponteficinella Bolla Cœna Domini, e percio non valere alcuna consuetudine contra la libera Ecclesiastica d'icomo i Dottori con la Glosa sopra il cap. Clerici, de iudiciis. E Tiberio Deciano lib. 4. cap. 9. num. 10. & seq. proua questa verita, e vi pone molte estension; e tra l'altre che non vaglia tal consuetudine, anchor che il Papa l'hauesse saputo, & non hauesse detto cosa alcuna.] Ita ille, quæ quidem vltima verba sunt multum notanda: & hanc opinionem in terminis contra Pereiram circa Clericos minores firmat Io. Franciscus Fagnanus in respons. pro cens. Pauli V. fol. 117. & 118. ex Concil. Tridentino cap. 6. sess. 23. juncto cap. 20. sess. 25. & ex aliis rationibus, & in terminis etiam contra Pereiram docet hanc sententiam Duardus in Bull. Cœn. lib. 2. can. 15. q. 1. n. 61. Ceuallós tract. de cognit. per viam violentia. p. 2. quest. 97. n. 4. Martha de iuris. par. 2. cap. 16. num. 4. Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 2. c. 18. n. 59. Magala in 3. par. lib. 3. c. 11. n. 11. & iterum Ceuallós vbi supra; q. 43. n. 6. vbi sic asserit: [Hoc vidimus in facti contingentia in quodam Clerico alienigena, qui in Mátia Carpetana non solum committebat agens; & patiens; illud nefandum sodomia crimens; sed etiam contrahere matrimonium inter masculos, mutato ordine naturæ. Et licet illud delictum fuerit grauissimum; & nunquam auditum; Clericus tamen ille, post degradationem, fuit traditus Curiæ seculari.] Ita ille.

thor in suis Commentariis super Bullam Cœn. latas opinionones docet aduersus Ecclesiasticam immunitatem. Et ideo contrariam sententiam docet Bonacina de legibus disp. 10. q. 2. punct. 1. §. 4. n. 8. Ambrosinus de immunit. Eccles. c. 17. n. 10. Duardus in Bulla Cœn. lib. 2. can. 15. q. 1. n. 63. Martha de iuris. p. 4. cent. 2. cas. 129. n. 17. Mastrillustom. 3. decis. 288. n. 28. Belletus in disquis. cler. p. 1. tit. 3. §. 7. n. 6. Marius Antonius lib. 3. resol. 2. n. 9. Salzedus in pract. crim. Diaz. c. 98. lit. B. Ceuallós tract. de cognit. per viam violentia. p. 2. q. 102. n. 6. & q. 87. n. 4. Megala in 3. p. lib. 3. c. 10. q. 4. n. 35. & alij: quicquid in contrarium asserant aliqui Iurisperiti, vt noster D. Carolus de Grassis de effect. Cler. eff. 1. n. 668. & Petrus de Cenedo in collect. 37. n. 11. & alij penes ipsos, quorum sententiam, sed immerito, probabilem vocat Gambac. de immunit. Eccl. lib. 7. c. 14. n. 13. & illum sequitur Molina tom. 4. tract. 3. disp. 25. n. 6. & disp. 49. n. 20.

2. Dico igitur contra Grassium, & supradictos Iuristas; Clericum alassinij reum non subici potestati seculari nisi post sententiam criminis declarationem; quam ferre debet Iudex Ecclesiasticus; & Iudicem secularem aliter facientem, certum est in excommunicationem Bullæ Cœnæ incurrite. Et idem dicendum est * de Clerico incorrigibili; nam non amittit privilegium fori absque alia declaratione; & depositione; sed requiritur sententia Iudicis Ecclesiastici, qui illum brachio seculari tradat. Et hoc habetur in c. cum non ab homine, de iudiciis. Et ita docet Suarez de censuris; disp. 22. sect. 1. n. 9. Coninch. de Sacram. disp. 14. dub. 15. n. 19. Sayrus de cens. lib. 3. c. 19. n. 5. & alij apud Ambrosium de immunit. c. 17. n. 28. & habetur expressè in quadam Bulla Clemen. VIII. dat. Rom. 18. Decembr. 1591.

3. Hoc etiam militat; & idem dicendum est, in Clerico sodomita notorio; quia illum non potest punire Iudex laicus, nisi præcedat declaratio Iudicis Ecclesiastici, quicquid in contrarium asserat Garfias de nobil. gloss. 9. n. 19. vbi cautè legendus est: nam in illa Glossa multas opinionones asserit contra immunitatem Ecclesiasticam. Sed nostram sententiam tenet, & docet Duardus in Bull. Cœn. lib. 2. can. 15. q. 1. n. 61. Ceuallós tract. de cognit. per viam violentia. p. 2. quest. 97. n. 4. Martha de iuris. par. 2. cap. 16. num. 4. Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 2. c. 18. n. 59. Magala in 3. par. lib. 3. c. 11. n. 11. & iterum Ceuallós vbi supra; q. 43. n. 6. vbi sic asserit: [Hoc vidimus in facti contingentia in quodam Clerico alienigena, qui in Mátia Carpetana non solum committebat agens; & patiens; illud nefandum sodomia crimens; sed etiam contrahere matrimonium inter masculos, mutato ordine naturæ. Et licet illud delictum fuerit grauissimum; & nunquam auditum; Clericus tamen ille, post degradationem, fuit traditus Curiæ seculari.] Ita ille.

RESOL. LXVI.

An Clericus falsum testimonium dicens coram iudice laico ab eo puniri possit? Et an vero ad effectum repellendi Clericum à testimonio, possit iudex laicus per viam exemptionis cognoscere de crimine Clerici? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 110. aliàs 109.

RESOL. LXV.

An iudex laicus possit punire Clericum alassinum notorium? Idem est dicendum de Clerico incorrigibili aut sodomita notorio. Ex part. 1. tract. 2. Ref. 52. alias 51.

Affirmatiue respondet Iacob. de Grassi, in suis decis. p. 1. lib. 4. c. 18. n. 15. sed iste Auct. Tom. I. X.

Affirmatiuam sententiam docet, circa eius bona, non autem circa personam, Guillelmus Benedictus in c. Raymuus, vers. & uxorem, decis. 2. n. 142. Challaneus in consuet. Burgundia, rub. 1. §. 5. n. 81. Francil. Marc. p. 1. decis. 215. n. 1. Lancelot. num. M de

* Sup. hoc infra in Ref. 328. §. 4. Secū. dus. ad med. dium, ver. Sed magis. Sed lege eā à principio; & alias eius primæ autor.

Sup. conten. to in hoc §. vlt. infra ex doctrina Ref. 328. §. 1. & 2.

Sup. hoc in Ref. seq. §. 1. & infra in Ref. 111. in fine, & in alio §. eorum notatio. num.

Sup. hoc infra in Ref. 328. §. 4.

Sup. hoc infra in Ref. 328. §. 1. & 2.

Sup. hoc infra in Ref. 328. §. 1. & 2.

Sup. hoc infra in Ref. 328. §. 1. & 2.